

er 21.
ések
e 4 forint
orné bor-
52
alköltözöt
a-utca 46.
os daráló-
7.
vállalok.
nya koc-
49
Hajnal-
47
szerelési
kedőnél.
osszu, 50
dóni Bel-
er 25.000
int, 54 és
000 forint.
Áth János
megye.
kapható
a 56. sz.
t.
„Zephir”
a 4. sz.
47
r, 1 kocsi
Rákóczi-
ast vállal-
s V. ker.
eres alla-
ehovszky
ta 22.
ás-varraz
nka női
000 Ft-ért
tőzőmotor
n ócsón.
nos VI.
el 1 hold
dóni lehet
s-házban.
redeno és
fűrdőkád.
dió eladó
mu ház.
a alatt —
BÓDÉ
yugdíjas
st keres
szonyal.
gja meg-
készít, ja-
ózi-u 18.
ka eladó
gyei lapl-
nap.
ndor dr.
ános.
Békés.
7-20 forint
tiller.
e. 10. sz.
n, Békés

BÉKÉS

II. évfolyam
48. szám.

Békés, 1948
nov. 28.

A BÉKÉSI PARASZTSÁG LAPJA

Korszerű tanyaközpontokkal segítjük elő a dolgozó parasztság boldogulását

Darvas József építés- és közmunkaügyi miniszter nagyjelentőségű nyilatkozata a tanyakérdésről

A tanyakérdés megoldásának nagyobb és fontosabb része építésügyi feladat: elvégzése tehát az építésügyi minisztériumra vár. Az építésügyi minisztériumban már el is készülték a tanyakérdés rendezé-

sének alapvető tervei. Ezért felkerestük Darvas József építés- és közmunkaügyi minisztert, hogy nyilatkozzon alapján ismertessük a nagyhorderejű kérdést, meg azokat a terveket, amelyek szerint a tanyakérdés megoldása történik.

tanyavidekeken. A kijelölt tanyaközpontokat azután minden rendelkezésünkre álló eszközzel, anyagi támogatással kiépítjük és fejlesztjük.

— Feladatunk helyes megoldásához azonban szükségünk van a Népi Bizottságok együttműködésére. Azok a rendelkezések, amelyek a közeljövőben megjelennek a tanyai vadépitkezéseket megakadályozására, ta-

lán sok tekintetben nem lesznek népszerűek. De kérem a dolgozó parasztságot, a demokratikus pártokat, a népi szerveket, hogy legyenek segítségünkre a rendelkezések végrehajtásában, mert parasztságunk jövődjének nagy ügyéről van szó.

— Komoly költséggel segítettük eddig is a falusi építkezéseket, — mondotta végül Darvas József építés- és közmunkaügyi miniszter. Ezt tesztük a jövőben is, még nagyobb mértékben. De akár a segélyezett, akár az önerőből történő vidéki paraszti építkezéseknél szigorúan érvényesítjük azt az elvet: tanyai számkivetésbe nem engedünk dolgozó parasztságot.

A szétszórt tanyavilág hátrányai

— Mi a helyzet ma a tanyakérdéssel kapcsolatban? — kérdeztük Darvas minisztertől.

— A tanyakérdés — válaszolta — népi demokráciánk komoly ügye. Jobbá, könnyebbé és szebbé akarjuk tenni a parasztság életét.

El akarjuk tüntetni a város és falu közötti különbséget.

Ennek egyik előfeltétele az, hogy a parasztság közé is elvigyük a technika, a civilizáció eredményeit.

— A feladat nem könnyű. Különösen nem könnyű a szétszórt tanyák között, ahol ezerféle akadályozó tényező áll a fejlődés útjában. Elsősorban maga a szétszórtság. Ez szinte lehetetlenné teszi azt, hogy civilizált, emberi életet teremtsünk a tanyákon. Az iskola, a szülőotthon,

a kórház, az orvos, a kulturális központ, a beszerző és értékesítő szervezet, a közigazgatás, messze esik a tanyavilágtól.

— Mindez a mult súlyos öröksége. A nehézségek azonban a felszabadulás után is növekedtek. A tanyasodás a felszabadulás után még szaporodott. Rengeteg az országban az úgynevezett vadépitkezés: az engedély nélküli építkezés. Ennek jelentős hányada a tanyákra esik. Ezt a folyamatot meg kell akadályoznunk. Az új tanyasparasztságot ugyanis szegénységük folytán még a régi tanyásokkal szemben is nagy hátrányban vannak. A régi tanyavilág kérdéseinek megoldása is nagy feladatot ró ránk a paraszti életforma korszerűsítésének megoldásánál, de az új tanyasodással még megsokszorozódtak ezek a feladatok.

Emlékkünnep a Magyar Kommunista Párt 30 éves jubileumán

A Bérház nagytermében november 21-én délután ünnepélyes keretek között emlékezett meg Békés társadalmá az MKP megalakulásának 30 éves évfordulójáról.

A Himnusz eléneklése után a gyűlést Haló István, az MDP elnöke nyitotta meg. Azután Ady és József Attila verseinek elszavalása és nébány énekszám után Bába István, az

MDP megyei titkára tartotta az ünnepi beszédet, melyben hangsúlyozta a Magyar Kommunista Párt történeti jelentőségét. Ramutatót a magyar kommunisták küzdelmeire és arra az eredményre, melyet 30 év alatt elértek, továbbá arra a szerepre, amit a felszabadulás óta a magyar történelemben játszanak.

A gyűlés az Internacionálé el-éneklésével ért véget.

Megalakult a Békési Földművelésszövetkezetenél a háziipari csoport

Seprűkötők, fehér- és zöldkosarasok, szövőasszonyok tömörültek a Földművelésszövetkezet háziipari csoportjába

A Földművelésszövetkezet irodahelyisége zsufolóság volt megfőmve kedden délelőtt, ahol az Állami Háziipari Rt. kiküldötte ismertette a megjelent háziipari foglalkozókkal a háziipari csoport megalakulásának célját és többek között a következőket mondotta:

— Munkát akarunk adni azoknak a dolgozóknak, akik a rendszeres foglalkozásuk, vagy a háztartási munka mellett naponta pár óra szabadidővel rendelkeznek, vagy télen az idő zordsága miatt a földelken nem dolgozhatnak. Több kegyeret, jobb megélhetést akarunk a háziipar útján is juttatni a dolgozó falusi lakosságunknak. A háziipart üző semmifele adót nem fizet, ezzel is a háziipart akarja a kormány támogatni. Az állami Háziipari Rt. a Földművelésszövetkezeten keresztül nyersanyagot fogja ellátni a háziiparosokat és termelvényeiket is a Szövetkezeten keresztül gyűjti össze, fizeti ki.

Az alakuló gyűlésen a csoport

intézőbizottságába a következőket választották be: Kiss Istvánnét, Varga Gábornét, Szabó Gábort, Püski Sandort és Papp Mátyást. A háziipari felelős Kósa Gáborné lett, (III. Bérencz-u. 3.) aki a háziiparosok ügyes bajos dolgait intézni fogja.

A közgyűlésen kevesen voltak jelen a fehérfűz árut feldolgozó háziiparosokból, pedig Békésen nagyon sokan vannak, akik a legszebb fehérárut állítják elő. Kívánatos volna, hogy ezek is minél nagyobb számban tömörüljenek a Földművelésszövetkezetbe.

Az alakuló ülés után már a részletek megbeszélése folyt: ki milyen mintadarabot készítsen, mi történjen a már megérkezett egy mázsa pamuttal, milyen szatyor, kiegészítő fonását kezdjék meg.

A Földművelésszövetkezet a háziipari csoport megalakításával is újabb lépést tett a fejlődés terén, hogy elfoglalhassa azt a helyet Békés község gazdasági életében, amire hivatott.

Megakadályozzuk a tanyai vadépitkezéseket

— Miniszter ur véleménye szerint, mi okozta a felszabadulás utáni időben a tanyasodás folytatását? — kérdeztük.

— Az ország több helyén — főleg a Tiszántúlon — a 4—5 holdon felüli juttatottaknak a népi szervek nem adtak házhelyet. Azt mondták nekik: építsenek tanyát, lakóházat földjükön. Más helyen kaptak ugyan házhelyet az újgazdák bent a faluban, ez azonban oly messze esik földjüktől, hogy semmi, vagy kevés igájukkal nagyon nehéz lenne a földet megművelni.

— Másutt viszont a földéhség következtében az utolsó talpalatnyi földet is kiosztották és nem hagytak házhelynek való földet. A legtöbb esetben azonban a hagyomány volt a döntő tényező: régen is voltak tanyák, az új földhözjuttatottak is tanyaeépítésre törekedtek.

— A dolgozó parasztság felemelkedése szempontjából helyesnek tartja-e miniszter ur a tanyarendszer mostani kialakulását? — kérdeztük ezután.

— Egyáltalán nem — válaszolta

Nem engedjük tanyai számkivetésbe a dolgozó parasztságot

— Milyen intézkedésekkel segíti elő a kormány a tanyaközpontok kialakulását?

— A tanyavilág korszerű kialakítása, a tanyaközpontok létesítése érdekében mindenképp sűrűs-

Darvas miniszter. Legfontosabb feladatunk, hogy

megakadályozzuk a mostani tanyai vadépitkezéseket és általában szabályozzuk a tanyai építkezést.

Azt is meg kell mondanunk, hogy a pusztába kivett parasztság hol és hogyan építkezhet. Elsősorban a tiszántúli mezővárosok és a nagy falvak házhelyosztásában új rendet kell lefektetni. Ezekben a helyeken ugyanis kijelölték a házhelyeket, de bent a faluban, vagy a városban. Pedig a nagy határokban a letelepedés nem oldható meg másképpen, csak tanyaközpontok kialakításával.

— A dolgozó parasztság helyzetének megjavítása érdekében

olyan tanyaközpontokat kell létesíteni, amelyekből 5—6 kilométer távolságra van a legközelebbi föld.

Ezek a tanyaközpontok legyenek a tanyai lakosság igazgatási, gazdasági és kulturális központjai.

szükség van a területrendezési eljárás újabb, egységes szabályozására. A közeljövő feladata a tanyaközpontok helyének kijelölése közlekedési, közigazgatási és gazdasági szempontok figyelembevételével az összes

Iskolaavatás Békés-Erdőn

Régi vágya valósult meg a békés-erdői lakosságnak: végre felavathatta iskoláját. Ez a terület a községtől 16 kilométerre fekszik, a közlekedés eridő szerint igen gyenge. Értéket tehát, hogy már három évtizede küzd az iskolaért. A hároméves terv keretében a magyar demokrácia végre lehetővé tette, hogy elkezdüljön a két tantermes, tanítói lakásokkal ellátott iskolaépület.

Az új iskola felavatása a szülői munkaközösség és az iskola igazgatósága rendezésében folyó hó 21-én, vasárnap történt meg. Megjelentek az ünneplően a községi előljáróság, a MDP, NPP, MNDSz, a népi szervek, a Szakmaközi Bizottság, a rendőrség, az iskolák és az egyházak kiküldöttjei, a tanfelügyelő és a közmunkabizottság képviselője. A közoktatásügyi minisztert dr. Pöcze János miniszteri osztálytanácsos képviselte. Természetesen ott volt a környék lakossága is teljes számban, hiszen gyermekeik révén ők voltak elsősorban érdekelve.

A Himnusz elénekzése után dr. Szabó Lajos ref. lelkész istentisztelet keretében felszentelte az iskolát. Azután Tekács István általános iskolai igazgató üdvözölte a megjelent kiküldöttöket és vendégeket. Majd dr. Pöcze János a kultuszminiszterium nevében tartotta meg a felavatás beszédét, melyben hangsúlyozta, hogy az állam régi adósságát rója le a békés-erdői lakossággal szemben, mikor ezt az iskolát létrehozta. A magyar demokrácia az első alkalommal igyekezett azt a hiányt pótolni, hogy a városból messze eső területen a gyermekek járhasanak iskolába. Legyen ez az iskola a demokrácia és szocializmus melegágya s járuljon hozzá az itteni lakosság szellemi és anyagi felemelkedéséhez. Az a körülmény, hogy a kezdeményezés az itteni lakosság részéről indult ki, mutatja a magyar nép művelődésutáni vágyát.

Faragó Gábor igazgató az iskola keletkezését és történetét ismertette. Végül a pártok, a népi szervek kiküldöttjei és a szülői munkaközösség képviselője szólaltak fel, az iskolagyermek pedig szavalatokkal tették változatosabb az ünnepélyt, amely a Szózat elénekülésével végződött. Utána több mint kétszázan vettek részt a közös ebéden.

Előadás az orgona-alap javára

A múlt század patriarchális levegője csapta meg azt a néző közönséget, amely részt vett Kisfaludy Károly: „Csalódások” című vígjátékának előadásán.

Az előadást a ref. egyház rendezte az orgona-alapja javára. November 20. és 21-én teljesen megtelt a kulturális érdeklődő közönséggel, hogy gyönyörködjen a Bíró László által betanított szindarabban. Sok derűs pillanatot szerzett a terkvóvács Lombai inspektor házassági terveinek felsülése. Lina, Elemér gr. Lidi Luca, Kényessi, br. Elek csakugy válogatták egymást házassági tervei között. Lombait maga Bíró László alkotta nagy művészzel. A többi szereplő közül Baji Piroskát, Hidjed Esztert, ifj. Bíró Lászlót és Domokos Ferencet említjük meg.

Ez az előadás méltóan sorakozott Molière „Fösvény”-e mellé. Mind a kettő dicséretére válik a gimnázium ifjúságának.

Kisiparos jövő — iparos életkérdés

(Harmadik közlemény.)

A KIOSZ mint szabadszervezet működik s mégis a szabad, az önálló kisiparosság egy része még mindig gondolkozik s zsebében hordja a belépési nyilatkozatot. A KIOSZ vezetősége s minden egyes tagja előre néz, mert a null mint sötét árnyék kísért s visszánézni nem jó. Az ábrándozók még ma is feltételekhez szabnak a belépést s újra és újra felteszik a kérdést: mit ad a KIOSZ azért a keserves 5 forintért? Erre felel a KIOSZ vezetősége, midőn felteszi a kérdést: Mit adtal Te kisiparos a magyar demokráciának és ezzel kapcsolatban a KIOSZ-nak? A demokrácia tette lehetővé, hogy életéről, jövőéről, családjáról, jólétéről a Szabadszervezet gondoskodjon. A KIOSZ a demokrácia nem havi 5 forintot kér tőled, hanem saját magadat. A munkás mint dolgozó teljesítette kötelességét, odaadta önmagát, a munkát, munkaversenyekben szolgálja a demokráciát, hogy minél hamarabb megvalósulhasson az igazi szocializmus.

Iparostársaink! A sorom mi vagyunk. Szent meggyőződéssel bízunk a demokráciában. A dolgozó kisipar nem zárkozhat el, hogy ő is elismert tagja legyen az új társadalmi rendnek. Aki nem vállalja a KIOSZ-t, nem vállalja a demokráciát. Így ezek nem a fejlődés előmozdítói, de egyenes ellenségei.

A KIOSZ célkitűzése a kisiparosság szövetkezetbe való tömörítése. Mielőtt e kérdéssel foglalkoznánk, rá kell, hogy mutassunk a mult rendszer szövetkezeteire, ez mint általában minden, a tőkés kezében volt. A szövetkezet jó tőkebefektetés volt s jól jövedelmezett. A tőkés kétszeres hasznot hozott ugyanis mint részvényes, ugyanis mint a szövetkezet elnök-igazgatója. A kiserőszvényes legtöbb esetben mint munkás dolgozott s részvénye s munkája után alig kapott valamit. Ha a szövetkezet nagyobb volt, úgy több volt a kizsákmányoló, mint a kizsákmányolt. Természetes, hogy az ilyen szövetkezeti élet nem lett kedvelt s azért nem akarja a mai szövetkezeti életet belépéssel támogatni az iparos.

Mint tudjuk, a mult szövetkezeti aaddig éltek és virágoztak, míg a tőkés megtalálta az ő számítását, ha a szövetkezet nem jövedelmezett, úgy a tőkés igyekezett a tőkéjét kivonni.

A vidéken alakuló szövetkezetek általában a hozzanémérés, rossz vezetés miatt buktak meg, a vezetők csak a tiszteletdíjért dolgoztak, nem az üzlet fejlesztésén fáradoztak. A mai szövetkezet nem a tőkés elhelyezkedése, de a kisegyedek összefogása és ereje.

A szövetkezés országos mozgalommá lett. Itt is, ott is alakulnak szövetkezetek úgy a mezőgazdasági, mint ipari vonalon. Hogy miért nem indul teljes egészében a szövetkezeti élet, annak a suttozó propaganda az oka. A szövetkezet ma a dolgozó kisiparosnak munkát s ezen keresztül életnivó emelést és jólétet biztosít. Ha a szövetkezetbe tömörült szakmai kisiparosok munkájuk legjavát viszik a szövetkezetbe, úgy a minőségi termelés biztosítja a szövetkezet életképességét.

A szövetkezés maga nagy erő, tehát a versenyt a szövetkezet jobban kibírja, mint az egyén. Ha egy szövetkezetbe 20 kisiparos tömörül ez már termelés szempontjából is megtakarítást jelent, minden

iparos azt a munkát végzi, melyet a legjobban ért. De nem szabad figyelmen kívül hagyni azt, hogy amidőn egy iparos a maga kis műhelyébe szükséges anyag vásárlásával tölt el hetenkint egy-egy napot, ez a kiesés nemcsak az egyének elvezett munkanapja, de sok munkanap kiesést jelent ez országos viszonylatban. Ezért mutat rá a statisztika, hogy a kisipari munkaerő nincs kihasználva.

Ha szövetkezetbe tömörül az iparosság, egy személy le tudja vezetni a könyvelést, egy személy az anyagbeszerzést s már a többi szövetkezeti tagoknál munkaidő kiesés nincs. Így, hogy a szövetkezetbe tömörült iparos, mint egyéni vállalkozó, a szövetkezet alakulása után megszűnt, de mint szövetkezeti tag megkapja a legmagasabb ártérbet s a termelési év zárszámadása

után az őt megillető nyereség részesedést. Ha valamely szövetkezeti tag a szövetkezetnek nem akar tovább tagja lenni, úgy az év végén kiválhat s egyéni iparigazolványát az elsőfoku iparhatóság egyszerű bejelentés után azonnal kiadja. Így az a kétség, hogy önnállóságát feladta, ezzel megoldott. A kisiparos kételyére, hogy ő, mint jobb felkészültségű iparos is annyit keresen, mint a gyengébb tudású, megnyugtatótlak közöljük, hogy a szövetkezeti tag csak úgy, mint a munkás, érdeme szerint a végzett munka minősége és mennyisége után kapja a fizetést.

Nincs tehát miért félni a szövetkezeti eszmétől. Alakítsunk minél több szakmai termelő és értékesítő szövetkezetet. Így lesz munka és ezen keresztül tud a kisipar bekapcsolódni a tergvázalkodásba s tudja szolgálni a demokratikus fejlődést. KIOSZ helyi csoportja

Tizenhat megyében kötelező a sertéspestis elleni oltás

A 10 holdon aluliak kedvezményt kapnak

A földművelésügyi miniszter kötelező sertéspestis elleni oltást rendelt el 16 megyében — közöttük van Békés megye is — és hat törvényhatósági városban. A rendelet értelmében, ahol

a sertéspestist a hatóság megállapította, a falu egész sertésállományát be kell oltani.

Ez a betegség a szomszédos községet is veszélyeztetné, úgy az oltást ott is el kell végezni.

A kötelező oltással egyidejűen kötelező a sertések biztosítása is. A biztosítás díja a sertés értékének 1 százaléka. A biztosítás elhullásra, illetve kényszerlevágásra vonatkozik. Ha hatósági rendellel védőoltásban részesült sertés elhull, vagy kényszerlevágásra kerül, ezt azonnal be kell jelenteni a községi előljáróság-nak. A biztosítás csak az oltástól számított 18 napon belül megbetegedett és 30 napon belül elhullott sertésre vonatkozik.

A földművelésügyi miniszter széküredvezményt nyújt a 10 holdon

aluli gazdáknak. 50 százalékos kedvezményt kapnak az 5 holdnál kisebb gazdák, a konvenció gazdasági alkalmazottak, mezőgazdasági munkások, gazdasági cselédek, továbbá a földdel nem rendelkezők egy-egy sertésük beoltására.

25 százalékos kedvezményt kapnak az 5—10 katasztrális holddal rendelkező tulajdonosok. A kedvezmény mértékét a községi előljáróság a népi szervek javaslata alapján állapítja meg.

Az állatorvos sertésenként 1-10 forint oltási díjat szedhet.

A kollektív sertéstartással foglalkozó földművelésügyi szövetkezetek és földművelésügyi szövetkezetek az állatorvosi díjakból kedvezményt kapnak.

Akik a széküredvezményben részesültek, kár esetén a biztosított összeg 80 százalékát, a kedvezményben nem részesültek pedig a biztosított összeg 70 százalékát kapják meg. A biztosítási díjat, az oltóanyag árárt és az állatorvosi munkadíjat az oltás alkalmával ki kell fizetni.

Mit kell tudni a sertésvágásról?

Értesíti a községi előljáróság a lakosságot, hogy sertést magánfogyasztás céljára a Földművelésügyi Miniszter 102.730—1948. K. H. számú rendelete értelmében csak sertésvágási engedély alapján szabad. Magánfogyasztás céljára sertésvágási engedélyt a községi előljáróság, illetve a közzéllátási iroda állít ki. Sertésvágási engedély a kiállításától számított 8 napon belül lehasználandó. Az előljáróság sertésvágási engedélyt csak annak adhat, aki a vágástól számított egy évre a háztartásához tartozó személyek zsirellátásáról lemondott. A háztartáshoz tartozó minden 2, vagy ennél kevesebb egyéven felüli személy részére 1 db sertésvágási engedélyt ad ki, ha a háztartáshoz tartozó személyek száma kettőnél több, további egy sertés vágására jogosult. (Pl 6 személy után legfeljebb 3 db sertésre, 7 személy után legfeljebb 4 db sertésre.)

Aki magánfogyasztásra vág le sertést, köteles a levágott sertés után a háztartásához tartozó egy-

éven felüli személyek figyelembevételével ha egy személyre vágott sertést 5 kg (öt), ha kettő személyre 4 kg (négy), ha három személyre 3 kg (három), ha négy személyre 2 (kettő) kg zsirt beszolgáltatni a kijelölt zsirgyűjtőhöz.

Nyomatékosan felhívja a községi előljáróság a lakosság figyelmét, hogy háztartások szükségletére sertést vágási engedély nélkül ne vágjanak le, mert már több esetben kénytelen volt engedély nélküli sertésvágók ellen a feljelentést megtenni, amikor is az engedély nélkül levágott sertés el lett kobozva. Amennyiben valaki sertést vágási engedély nélkül vágott le, sertésvágási engedélyt három napon belül közzéllátási irodánál váltsa ki, ne várja meg, hogy a községi előljáróság az ellenőrzés alkalmával az ellenőrzés alkalmával az elközbásíránt intézkedjen.

Mezőgazdasági gépek: ekék, láncc-és fogasboronák kaphatók Nyeste vaskereskedőnél.

Iparostanoncok beiskolázása

Mihez tartás végett az alábbiakat közli az iparügyi miniszter:

Az iparostanonciskola látogatására csak azok a vidéki iparostanoncok kötelezhetők, akiknek lakóhelye az iparostanonciskolától két kilométernél nem esik távolabbra.

Az olyan tanoncok, akiknek lakóhelyén tanoncoktatási intézet nem működik, a fentiek értelmében iskolába járásra nem kötelezhetők, de tartoznak az iskolai év kezdetén a lakóhelyükhöz legközelebb eső tanonciskolába beiratkozni (az iskola látogatási kötelezettség alól) az iskola igazgatójától felmentést kérni.

A felmentésről szóló eredeti igazolvány (bizonyítvány) csak jogot biztosít a segédi vizsgálatra bocsátásra, de általános közművelődési tudást nem nyújt. Ezért kívánatos, hogy az iparostanonc, aki iskolalátogatási kötelezettségének a tanonciskola messzefekvése miatt nem tud eleget tenni, saját jól fellogott érdekében a segédi vizsgálatot megelőzően annal az iparostanonciskolánál, amelyik az iskolalátogatás kötelezettsége alól felmentette, a besorozás szerint meghatározott iparostanonciskolai osztály teljes anyagából vizsgálatot tegyen.

MOSZK szarvasmarha törzstananyag felvásárlása

A MOSZK a Békéscsabai Földmivesszövetkezet részére az alábbi program szerint vásárol Békés vármegye területén tenyészszarvasmarhákat:

November 30-án reggel 8 órakor Békéscsabán a vásártéren.

November 30-án délelőtt 11 órakor Békés kamutkert kiértékelésénél.

November 30-án délután 2 órakor Békésen a községi apaállat istállónál.

December 1-én reggel 9 órakor Csorváson a községi udvarán.

December 1-én délelőtt 11 órakor Orosházán a vásártéren.

A vásárra felbocsátható friss fejős és közlelős tehének, vagy közlelős hasas üszök legfeljebb 7 éves korig. A törzstananyagok számára természetesen elsősorban törzskönyvelt származású, vagy törzskönyvi feltételeknek megfelelő, egészséges szervezettel és jótélelő jellegű hasas teheneiket és üszöket vásárolnak fel. Fenti megállapított minőségi feltételeknek megfelelően az állatokért fizethető irányárát a Földművelésügyi Minisztérium olyképpen állapította meg, hogy az 2500—3500 forintig terjedhet. Igazoltn törzskönyvelt származású anyag után 5 százalék felár fizetendő.

A megvásárolt teheneiket az eladó költségére tuberkolózisra és fertőző elvetéltre vonatkozólag meg kell az állatorvossal vizsgáltatni és a MOSZK csak azokat az állatokat veszi át, amelyeknél a vizsgálat negatív eredményű.

Állattenyésztő Egyesület.

Üzletáthelyezés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

fűszerüzletemet

II., Katona-u. 10. sz. alól

II., Rákóczi-u. 17. sz.

(volt dr. Baár-féle rendelő) helyeztem át.

Szíves partfogást kérek. Tisztelettel

II. Varga Gábor

fűszerkereskedő

Erőteljesen fejlődik a Békési Földmivesszövetkezet

Több ezer holdon lesz szerződéses termelés Békésen. Nagyon növekszik a műtrágyafogyasztás. — Olajütő, tejgyűjtő állomások törzstenyésztetek létesülnek

Munkatársunk felkereste a Békési Földmivesszövetkezetet és felvilágosítást kért a szövetkezet munkájáról és célkitűzéseiről. Kérdéseinkre a szövetkezet ügyvezetője és termelési felelőse készséggel adták meg válaszaikat.

— A földmivesszövetkezet legfontosabb feladatának tekintjük, hogy a mezőgazdasági termelésben legyünk elsősorban segítségére a falu dolgozó parasztságának. Ezért erőteljesen bekapcsolódunk a szerződéses termelésekbe. Nemesített bankuti búzából közel 400 kát. holdat vetettek el szerződéssel Békésen. Ezen túlmenően is több száz holdra osztottunk ki nemesített bankuti búzát, hogy ezzel is javítsuk a buza-termelésünk termésátlagát. Nagyon

jelentős mennyiségben adtunk ki műtrágyát és a tavaszi vetésekhez is már előre gondoskodtunk több vagyon péciséről. Termelnek ezenkívül szőszösbükkönyvet és repcét is.

— A plakátokról úgy látjuk, hogy a cukorrépa termelésének szerződését is a Földmivesszövetkezet végzi. Így van ez?

— Igen. 1600 hold répa szerződünk. A kormány rendelkezése a jövőben mindenütt a Földmivesszövetkezetek irányítják majd a cukorrépa-termelést is, a gyári megbízottak helyett, hogy a tanyákon lakóknak ne kelljen a termeléssel kapcsolatos ügyek intézésére messzire befáradniuk Békésre. A határtörzsetek osztottak fel és mindenütt lesznek kintlakó megbízottaink.

— Nem kedvetlenítette-e el a parasztságot, hogy idén a cukor ára leesett és kevesebbet kaptak pénzértékben a cukorrépáért?

— Az bizonyos, hogy számításukban csatlódtak a termelők, pedig nyilvánvaló és előre tudható volt, hogy amint a termelés növekszik, a cukornak sem lesz többé fekete ára. De már is több száz holdra kötötték termelési szerződést, mert a cukorrépa még mindig nagyon kifizető termelni, de persze elsősorban ott, ahol nem kell a repát nagyon távolról fuvarozni a vasúthoz.

— Nem tartanak attól a termelő, hogy a cukor ára jövőre még tovább csökken a termelés nem lesz kifizető?

— Az újságokból is értesültek a termelők arról, hogy a kormány azon esetre is biztosítja az idejéhez hasonló termelői árat, ha a cukor ára csökkenni találna s ez megnyugtató a termelőket.

— Milyen növények termelésére fog még szerződni a Szövetkezet?

— Len, kender, napraforgó magra, borsóra, babfélékre, az összes konyhakerti növények és különböző virágfélék megtermelésére, lucernára, valószínűleg lesz az idén is a sörápatermelés. A kenderkór termelési szerződését is a Földmivesszövetkezet végzi. Úgy értesülünk, hogy valószínűleg a gyapot és gumipityang termelésére is lehetséges lesz szerződést kötni. Takarmányrépa- és cukorrépa-termelésébe is bekapcsolódunk.

— Utójára még aziránt érdeklődünk, melyek a legközelebbi feladatok és tervek?

— Ezekről egy másik alkalommal számolunk be részletesen. Most csak röviden megjelöljük a feladatokat: a tanyavilágban több helyen tejgyűjtő telepeket létesítünk, sertés-törzstenyésztet állítunk fel, megszervezzük jövőre a silo-takarmányozást, a baromfi- és tojásfelvásárlásba bekapcsolódunk, a széna, szalma, rizszalma, hereszéna felvásárlásban nagyon jelentős forgalmat bonyolítunk le. Napokban indul meg egy fűrészgépiünk, amelyik kedvezményes áron végzi a tűzifa-fűrészelést. Már megérkezett egy máza szövőpamut a háziszövőés előmozdítására. Január hónap folyamán szövetkezeti napot fogunk rendezni Békésen a szövetkezeti eszme és feladatok megismertetésére.

Felhívás a rizstermelőkhöz

Felhívja az előjáróság az összes rizstermelőket, hogy a rizstermelést előmozdító hozzájárulás kivétele céljából kötelesek azonnal jelentkezni a község háza 17. számú irodájában.

Az összes rizstermelők a rizszel bevetett terület nagyságát kell, hogy bejelentse. Amennyiben valaki bejelentési kötelezettségének eleget nem tesz, adócsalást követ el és szigorúan megbüntetik.

Tömeges tuberculos elleni B. C. G. oltások Békésen

A Népjelölti Miniszter H. 257—1948 OKI. számú rendeletével elrendelte Békés járásban a tömeges gümőkór elleni B. C. G. oltásokat. Békés közönségben ezen oltások december 5-én kezdődnek és oltásba részesülnek a 0—30 éves egyének. Békés belterületén 2 helyen és pedig a Bérházban és az Egészségházban lesznek az oltások eszközlője. A külterületen pedig Békés-Földváron, Kamutkerten, Tarhoson, Török-szigeten, Csátárkertben és Rossz-erdőn az ottani iskolákban lesznek tartva. Az oltásokra vonatkozó részletes intézkedések és az oltás időbeli beosztása a „Békés” újság jövőbeli számaiban lesz közzétéve.

A tüdőgümőkór elleni B. C. G. védőoltások igen nagy jelentőségűek és szinte korszakalkotó fegyver a tüdőbajjeleni küzdelemben. Ezekkel az oltásokkal akarja az állandó veszedelmekkel harcban álló orvostudomány, az emberiséget megszabadítani a veszedelmes tüdőbajtól. A gümőkór a legpusztítóbb népbetegségünk, amely évente csaknem 20.000 áldozatot követel. Magyarországon minden félórán meghal egy ember gümőkórban és minden hetedik halálozás gümőkór miatt történik. A gümőkór pusztítását mindenki látja saját maga közelében is, mert nincs talán egyetlen család sem, ahonnan nem vette volna be a fehér kaszát a maga véres áldozati adóját. De nemcsak a család, hanem a nemzet szempontjából is nagy veszteségeket okoz a dolgozó kezek kiesésével.

Ez ellen a veszedelmes betegség ellen évtizedek óta a legnagyobb küzdelem folyik az egész világon, de eddig e betegség makacsul állotta a harcot és vele szemben eddig az orvos tudomány, minden erőfeszítés dacára csak fél sikert aratott. De ahogy a kolerát, a pestist, a himlőt, a régi idők legveszedelmesebb betegségeit megfékezte, a tüdőbajjal szemben is meg van minden remény arra, hogy a B. C. G. oltások korszakával ha nem

is teljesen irtja ki, de legalább is a méregfogát kitepi a borzalmas pusztításokat okozó népbetegségnek, a gümőkórnak. A B. C. G. oltás van tehát hivatalra arra, hogy a gümőkórt legyőzze és jelentőségét a legnagyobb mértékig lecsökkentsék.

A gümőkór nemcsak a nagyszámú áldozatok szedése miatt bir oly nagy jelentőséggel, hanem azért is, mert a fiatalságot, a munkaerőt teljében levőket betegíti meg, sorvasztja el és jegyzi el a halálnak. A betegnek főleg a 18—30 éves egyének közül kerülnek ki és ezek az emberek évek hosszú során át munkaképtelenek lesznek és ápolásra szorulnak. Így igen nagy munkaerőt von el és így gazdasági szempontból igen nagy veszteséget okoz az államaik.

A demokrácia, mint látjuk, ezt a veszedelmes betegség kiirtását célul tűzte ki. Költséget nem kímélve, indította el demokráciánk ezen oltásokat abból a célból, hogy minden dolgozónak módot adjon a betegség elkerülésére. Az állam e nagy áldozatot hozva, azt kívánja, hogy minden jőzanul gondolkodó ember lássa be ezen oltások óriási fontosságát és minden más elfoglaltságát mellőzve, kényszerítés nélkül pontosan jelenjen meg az oltásokon, mert ezzel tartozik magának, családjának, embertársainak és nem utolsósorban tartozik hazánknak.

Mindenki érdeke, hogy ezen — esetleg életet jelentő — ingyenes védőoltásokat igénybevegye, egyben kötelessége, hogy pontos és figyelmeztelt megjelenésével segítségére legyen az oltásokat végző személyzetnek nehéz munkájukban.

Háztartási zsirhulladékát az idén is cserélheti elsőrangú minőségű mosószappanra

Bármily csekély mennyiségű zsiradékot átveszünk, vásárolunk, vagy cserélünk és az érte járó szappant és aljútgot azonnal kiadjuk.

Szappanüzem Szarvasi-ut 14. (volt ecetgyár)

Vidám kabaréest dec. 4-én, szombaton Bál reggelig! község háza VAOSz szakszervezet rendezésében **On is ott legyen!**

HIREK

— A jövő héten a Kovács-patika tart éjjeli szolgálatot.

— Református istentisztelet. Délelőtt 9 órakor predikál Balogh Máttyás, délután 5 órakor Gönczy Sándor. — Külsőterületen prédikálnak: Békés-Földváron és Pecén Vágó István, Rosszerdőn és Diteren Duzs Ferenc, Borosgyánban és Török-szigeten Egerecsi László, Tarhos-Berkén dr. Szabó Lajos, Gyurban és Kamulikerten Boros János.

— A téli vásár forgalma aránylag kicsi volt, aminek oka a magas árakban keresendő. Lóból és csikóból a felhajtás 200 darab, elkelt 63 darab, szarvasmarhából 980 darab, elkelt 450 darab, sertésből 120 darab, elkelt 80 darab. A ködös esős idő sem kedvezett a vásárnak.

— Mikulás délután. A Magyar Nők Demokratik Szövetsége békési csoportja december 5-én délután 2 órai kezdettel műsoros Mikulás-délután rendez. A műsort az óvodás gyermekek adják.

— Evangélicizáció lesz a református templomban november 29-től december 2-ig minden este 5 órakor.

— Felhívás. Felhívjuk mindazon közegészségügyi ellenőrzés alá tartozó üzletek vezetőit, akik még az új ellenőrző könyveiket nem szerezték be, hogy azt haladéktalanul szerezzék be, mert nem léte büntetést von maga után. *Járási főorvos.*

— Cukorrépa átvétel december 5-ig.

— A Békési Gyógyfürdő Egylet Vezetősége értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy a gyógyfürdő további intézkedésig december hó 1-től hétfőn, kedden és szerdán nincsen üzemben, kivéve karszón és újév hetét, amikor is egész héten üzemben lesz. Vezetőség.

— Értesítés. A VHBSz helyi csoportja november 28-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tagértekezletet tart a ligeti pavillonban.

— Az EPOSz november 28-án délelőtt 11 órakor a ligeti sport-helyiségben alakuló gyűlést tart, melyre minden érdeklődőt szívesen látunk. Bizottság.

Bölcsőtől a koporsóig

Születtek: Fekete István—Szabó Eszternek leánya Sára, Pocsai Lajos—Vésztői Erzsébetnek leánya Iona, Vári László—Cs. Szatmari Juliannának fia László, Kozma Sándor—Lipesei Máriának fia László, Kis Imre—Kis Eszternek fia Imre, Balog Mihály—Komác Zsófiának fia Mihály, Durkó Imre—Cs. Varga Juliannának leánya Eszter, Fekete Sándor—Szabó Erzsébetnek leánya Erzsébet Julianna.

Házasságot kötöttek: Pap Sándor Fehér Iónával, Botos István Balázs Irénnel, László Lajos Sós Máriával, Turi István Czinege Erzsébettel, Mucsi Sándor Fábrián Eszterrel, Szabó János Vári Annával, T. Nagy Gergely Balogh Zsófiával, Molnár Gergely Szűcs Annával, Komarowski György Csókmei Annával, R. Szabó János Szegedi Annával, Szombati Mihály Galambos Iónával, V. Varga Imre K. Szabó Juliannával, Vas László Domokos Máriával, Korosok Pál Baji Annával, Szatmári Gábor Szekely Francistával, Szikes Gábor Csapó Rózával, Balogh László Kis Annával, Szilágyi László Andor Juliannával, Nagy László Barát Eszterrel, Gyöngyösi József Pataki Eszterrel, Nagy Gábor Domokos Zsófiával.

Meghaltak: Özevgy Kutasi Istvánné Palusik Judit 76 éves.

Legszebb ajándék a könyv

Ifjúsági könyvet
Szépirodalmi könyvet
Névnaptár, karácsonyra

Püski töl
vegyen (nagy választék) Ugyanott
töltőtolljavítás

Hirdetmény

A református egyház képviselőiben közbírák teszem, hogy az egyházi választók névjegyzéke az 1949. évre elkészült és november hó 25-től 15 napra közzemlére ki van téve az egyházi jegyzői hivatalban, ahol a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és elene ugyanott felszólámlással élhet.

Felhívom a református egyháztagokat, hogy egyházi adóháttraleveleiket a névjegyzék lezárásáig rendezni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben a névjegyzékből kimaradnak és ezzel egyházi választói jogukat elvesztik.

Felhívom továbbá a hívek figyelmét arra, hogy a választói névjegyzékbe való felvételeikről győződjenek meg, hogy a III. ik lelkész választásánál és a gondnok és presbyter választásánál minél többen szavazati joggal birjanak.

Békés, 1948. november 23.

Balogh Máttyás s. k.
elnökjelölt

Köztársaság Mozgó

Szombaton és hétfőn 5 és 7 órakor
Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor

Puskás ember

Lenin és Sztálin megszemélyesítésével
a legnagyobb forradalmi filmalkotás.

Szerdán és csütörtökön 5 és 7 órakor

Timur és bandája

-Modern Pál-utcai fiúk.

Sovány és kövér sertéseket

legmagasabb napi áron vásárolnak

**Varga Imre
Mucsi Gergely
Nagy Gábor**

élőállatkereskedők

"Békés" Mozgó

Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor,
vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor

Sátán az emberben

Megrázó bűnügyi erkölcsdráma

Kedden 6 és 8 órakor felhelyarákka

Páris gyermekei

Izgalmas drámai film

Szerdán és csütörtökön 6 és 8 órakor

A nagy szikla titka

Bravuros cowboy-történet

Hirdetmény

Ertesíti az előjáróság az érdekelt mén és méncsikó tulajdonosokat, hogy az

ősz rendes ménvizsgálat

1948. december 3-án és 4-én délelőtt 8 órakor a bikaakolnál lesz megtartva, melyre minden mén és méncsikó elővezetendő.

SPORT

KOSÁRLABDA

Nagy győzelem a kosárlabdában

B. MÁV I.—Szegedi VSE
51—19 (25—9)

Női. NB II. bajnoki. Békés.

Nagy győzelemmel kezdte újabb szereplését a B. MÁV az NB II.-ban. Bár a hosszú pihenő után szorongva néztünk a mérkőzés elé, mert a szegedi együttes a tabella harmadik helyén állt. A békési lányok azonban a szokott lelkesedéssel játszottak. Meglátstott rajtuk, hogy rendszeres edzésben voltak. A csapat minden egyes tagja kiválóly nyújtott.

Orosz Gitta mesteri irányításával már az első percben vezetéshez jutnak a helyiek s egyre-másra érik el a gólokat. Könnyedén, mesteri adogatással lépik meg ellenfelüket és tudatos, tervszerűen felépített támadások révén teremtik meg a sok gólhelyzetet.

Vasárnap a Diósgyőri Vasgár csapatával játszanak Diósgyőrben. Ez a mérkőzésük a legnehezebb. Tavaly még az NB I.-ben játszott a kiváló együttes, melynek egyik tagja a magyar válogatott. Ha a messzítávolban sikerülne a győzelem, az már félsiker lenne az NB I. felé.

Góldobók: Orosz 12, Kecskés 10, Baji 3, Tóth 8, Kutyik 8, Török 6, Andrákó 4.

Debreceni Előre SE—B. MÁV III.
26—15

Női. I. o. bajnoki. Debrecen.

Az utánpótlás csapata idegenben is szépen megállta a helyét.

Góldobók: Lehoczki 4, Bóna 4, Kis 2, Andrákó 2, Csatari 3.

A B. MÁV női és B. MÁV férfi ellenfelei nem jelentek meg s így a két pontot játék nélkül szerezték mag.

Vasárnapi műsor: 4 órakor B. MÁV III.—Sarkad női. 5 órakor B. MÁV II.—Karcag női.

LABDARUGÁS

Cikta—B. MSE 4—0 (1—0)

NB III. bajnoki.

Nem sikerült a Cikta jóképességű csapatát meglepni Bar az első félidő 20 perces nyomasztó BMSE főenyéből nehezen tudott kibontakozni a Cikta, de a jobb kondíció az idő múlásával mindjobban kidomborodott, ami a vendégek felülkerekedését eredményezte.

Míg a BMSE kapu előtt tehetetlen, addig a Cikta minden támadása veszélyes. Ebből a különbségből született meg a vendégek négy gólja, kik messziről is rálőtték a labdát.

A helyiek még a kapu előtt öt méterre is cselezettek. Jól volna már, ha rájőnnének a BMSE labdarugói arra, hogy a cselezésnek a labdarugásban már lejárt. A harmincas években még megfelelt, de ma már a gyors labdaadás, keresztelabdák s kapu előtti lövőhelyzetbe jutás a főcél. Míg ezt a csapat meg nem tanulja, jobb eredményt nem is várhatunk.

Ismételtlen elítéljük a verekedő és rugdosódó felelőtlen drukkolókat, kik a helyet, hogy anyagiakkal támogatnak az egyesületet, renitens viselkedésükkel a BMSE-nek s rajta keresztül a magyar demokratikus sportnak ártanak. Mert azzal, hogy az alszövetségi kiküldötteket és a bírót meg rugdalják, igazán nem javítanak, sőt rontanak a BMSE helyzetén.

Vasárnap a csapat Nagykörösön játszik.

BSZSE—BMSE II. 2—0

II. o. bajnoki.

B. MÁV—BMSE 8—0

Ifi bajnoki.

Apróhirdetések

Pusztamérgesi bor literje 4 forint 50 fillér adózza Thury Sandorné berkeskedőnél, Dübögő. 52

Disznóperzselést géppel vállalom. II. ker. Bánvég-utca 4. Minya kosmához közel. 49

Villanyégők és villanszerelési anyagok Nyeste vaskereskedőnél.

Sürgösen és olcsón eladó, valamint azonnal beköltözhető V., Mikes-utca 2. és Szabadkai-utca 78. számú házak. Bővebbet Hollósy ingatlanirodában.

Koronás gyümölcsös-oltványok kaphatók Erdei Lászlónál 5—8 forintos árban Kispince-utca 67. sz. 48

„Porzol” csavázószert kapható Nyeste vaskereskedőnél.

22 éves ezüstkalászos gazda vagyok. Szórakozás céljából leveleznek 15 éves gazdalanokkal. „Levélben bővebbet” jelgére a kiadóba.

Eladó egy jó iskolaos IX. kerület, tanyaszám 292.

Zomanc-, lakk-olajfesték mindenféle porfesték, kátrány és karbólium a legolcsóbban kaphatók Nyeste vas- és festéküzletében.

A gyógyfürdőnél eladó egy öntött-vas fürdőak. Értekezni Babay János ügyvezető elnöknel.

Békés-Erdei Vadásztársaság vadőri szolgálata pályázatot hirdet. Akik már eddig is teljesítették vadőri szolgálatot, jelentkezzenek Rácz Gábor vadász-mesternél VII. ker. 442/3. Törzsköcs.

„Csepel 100-as” motorkerékpár már 12 havi 250 Ft részletre is kapható Nyeste vaskereskedőnél.

Használt arany és ezüsttárgyakat, régipéneket a legmagasabb áron vesznek. Ravasz óras-mester.

Sürgösen eladó III., Bocskai (Hosszu) utca 50. sz. lakóház és I. Asztalos-utca 15. sz. üzletház, melyben jelenleg pékség van. Bővebbet Hollósy ingatlanirodában.

Gumibélyegzők megrendelhetőek a békési Petőfi-nyomdában.

Hasas kocát felestartásra vállalom. Rakóczi-utca 38.

Fűszerkereskedő segéd állást keres. Cim a kiadóban.

Fedeztetési (lő és tehén) jegy kapható a Petőfi-nyomdában.

Gyümölcsöskertes ház hely kedvező részletfizetés mellett is eladó. Bővebbet a tulajdonossal I. Gát-utca 18. sz. második ajtó. Délutáni órákban vagyok otthon.

II. ker. Kikötő (Nyár)-utca 12. sz. ház eladó.

Eladó 2 darab 54' cséplőszekrény, egy 500 kg mörleg súlyokkal, egy darab vaskerekű lapos kocs (traktor után való.) Cim a kiadóban.

Sürgösen eladó sz. I. ker. Szélső-utca 21. számú ház.

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békesmegyei lapja.

Megjelenik minden vasárnap. Feloldó szerkesztő: Püski Sándor dr. Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, dr. Püski Sándor könyvesbolt. Előfizetés díja egy negyedévre 7:20 forint. Ára példányonként 60 fillér. Telefon: 53.

Hirdetéseket felvesszünk péntek d. e. 10 óráig. Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés